

Oglas, pristojna itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novec... predbrojbu, oglase itd. šalje se naputnicom ili poštomicom pošt. štedionice u Bedu na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najblju poštu predbrojnika.

Tko list na vrieme ne primi, neka to javi održavatelju u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštara, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38.

Godovni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Laginje i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a ne sloga sve pokvaru!“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
o nepotpisani ne ispisuju, a
nepraktirani ne primaju.
Predplata sa poštovanom stoji:
10 K u občini, } na godinu
5 K za seljake } ili
ili K 5—, odnosno K 250 na
pol godine.

Izvan carinice više poštara.
Plaća i stiže se u Puli.

Pojedini broj stoji to h, za-
ostali zo h, kolik u Puli toll
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u „Tiskari Laginje i dr. Vla-
jilija br. I. kamo neka za
naslovuju svapisa i predplat-

Poziv na predplatu.

Eto smo već pri koncu godine, a mnogi naši post-predplatnici nisu podmirili još predplate za tekuću godinu, te ih ovime ujedno omoljavamo, da podmire predplatu prije konca godine, jer ćemo inače svakomu, koji to ne učini, početkom buduće godine obustaviti šiljanje lista.

Imade pak još mnogo onih, koji uza sve opomene ne će da podmire svog juga za prošle godine. Kad tokovima učinimo troškove, neka tad krive sami sebe.

Upozorujemo pak i ovom prilikom nove predplatnike, da uvek unaprijed posalju predplatu, jer bez toga u buduće nećemo šiljati nikomu lista, pošto su do sada mnogi i mnogi naručili list, onda nakon više vremena list odbili, a da nikada ne platili predplatu.

Pula, dne 20 decembra 1911.

Uredništvo i uprava „Naša Sloga“.

Velika skupština za hrvatske škole.

Svaka napredna i civilizovana država u Evropi brižno nastoji oko toga, da podigne svoje podanike na viši kulturni stepen, bez kojega nema napredka ni materijalnog blagostanja. Osobito takve države nastoje da daju svojim podanicima početne škole u svakom i najzabitnijem selu, svakomu u svojem materinjem jeziku.

Austrijska država rek bi da u tome čini iznimku, osobito s nama Slavenima sploh a posebice s nama Hrvatima i Slovincima u Istri. Mi ovdje u Istri ne samo što smo u školskom pogledu zanemareni u svakom pogledu nego smo još u otvaranju škola spriječavani od zemaljskih i državnih oblasti, onih oblasti, koje su, kako gore iztaknuso, po svojoj svetoj dužnosti i po zakonima potvrđenim od Nj. Veličanstva cara i kralja, obvezani dati svim narodima potrebite škole to više, što svi narodi jednako doprinaju za škole. Dakle i naš hrvatski i slovenski narod u Istri.

Nu usprkos toga nama oblasti ne daju škole, a za svaku od onih malo što imamo, morali smo se za oblastima boriti zubima i noktima. Kad su naši vidjeniji ljudi u Istri uvidili kako teškom mukom i trudom postizavamo pojedine škole, zakupili se i složili društvo „Družba Sv. Cirila i Metoda“, koje će sakupljati novac i podizati škole i onda uzdržavati iste sakupljenim novcem. Tako je naša „Družba“ osnovana po svoji Istri škola u našem domaćem jeziku. Ali i to osnivanje hrvatskih škola sa našim novcem postalo je zazorno i ljudi u Talijanima, pak stadoše u poslednje vrieme stavljati Držbi svakojake zapriče, a evo nama u Puli, u pomantanju opravdanog i zakonitog razloga, kao božićnicu za Božić i jabuku za novu godinu, zabranile svojom moći i silom otvorene dvije hrvatske škole u gradu Puli. Taj zulum, ta nečovječnost nadilazi svaki najdivlji narod!

Ta silovita i barbarska zabrana ogordila je do skrajnosti sav naš narod po Istri a osobito u Puli bez razlike stališta i zvanja. Toj svojoj opravданoj ogorenosti da je sav naš narod oduska na Stjepanje prošlog utorka na velikoj skupštini u Narodnom Domu, a bio bi to još bolje pokazao iz skupštine na ulici, da nije u tome bio sprjetan od oružane sile.

Nas tješi nadom u bolju budućnost, o kojoj smo više nego osvjeđeni, onaj veliki broj našeg naroda, mladog i starog, koji se na toj protestnoj skupštini od preko 1500 sakupio u Narodnom Domu. Tu je imao osvjeđenici se vladin izaslanik i po istini izvestiti svoje poglavare, kako 1500 ogorenih otaca djece vapnje držeću sa stisnutim žakama za školom, uz jednodusni vapnaj i zdvojnim poklikom: škola nam daje!

Skupštinu otvorio je g. Stihović, koga je skupština izabrala i predsjednikom u tajnikom g. Marićića. Nakon što je predsjednik rastumačio svrhu današnje skupštine i istaknuo intrige naših narodnih neprijatelja a osobito vjerolomstvo i cinički postupak puljskog načelnika Dra. Varetona, podio je rječ glavnom govorniku Dru. Pederinu. U svom krasnom govoru Dr. Pederin je obrisno prikazao našu životnu borbu za postignuće koje hrvatske škole i jezične pravice, što nam uporno krate naši stoljetni dušmani Talijani a koje još u tomu pomaže c. k. vlast.

Istaknuv našu brojnu većinu u Istri i Dalmaciji pokazao je na pravo, koje naš narod i naš jezik mora imati u upravi zemlje. Obrorio se opravданo na najnoviju naredbu vlasti, kojom nam je zabranila otvoriti dve hrvatske škole u Puli, koje smo imali uzdržavati sa našim vlastitim novcem. U pogledu tog nepravđenog postupka predložio je na koncu resoluciju, koju kao odjek te skupštine imaju posebni izaslanici predati osobno c. k. kotarskom poglavaru u Puli. Resolucija glasi: „Hrvati i ostali Slaveni grada Pule ogorenici prosyvajuđu nad bezprimjernim i nepravim postupkom prema hrvatskim školama sa strano talijanske kamore i vlade, te izjavljuju ovim, da neće mirovati, dok se njihovim opravdanim školskim zahtjevima ne udovolji.“

Skupština je jednoglasno i velikim odgovljenjem priljutila tu resoluciju, kao što je burno i gromorno odobravala g. Dr. Pederin na krasnom govoru.

Iza toga progovorio je još g. Ivan Žic preporučiv našemu, da silje svoju djecu samo u hrvatske škole, i g. Magađić, koji je predotčio narodu, kako Talijani na sve načine nastoje da nas odnarođe, pak preporučio narodu, da svagdje u kući i na ulici govoriti samo svojim materinskim jezikom, time će se najbolje obraniti od političke razvojnosti.

Predsjednik je na to zahvalio narodu na mnogobrojnom odzivu i zaključio skupštinu.

Iza skupštine stao je narod zahtjevati,

da idu svi u povoreci pred občinu i kape- tnat protestirati proti nasilnoj i protuzakonitoj zabrani, te je tako velika povorka od preko 1200 ljudi pošla kroz ulicu Kandlera do mjestnog trga pred gradsku vjećnicu. Nu došavši povorka uz poklike: „dolje načelnik izdajica, dolje kamorra, škola nam daje“, pred mjestnim trgom, dočekala je istu mnogobrojnu policiju i stala golim sabljama raspteravati narod, te se imade zahvaliti umirivanju Dra. Laginje i drugih pravaka da nije došlo do gustoča. Narod je pod posluhi svojih pravaka kako se sakupio tako mirno i razisko. Nasilni postupak policije ne čemo ovdje kritizirati, ali bit će o tome govor na drugom mjestu. Svakako g. savjetnik Osti imao je pokazati malo više takta, jer naš narod nije išao razbijati, nego zahtjevati svoje oteto i silom spričeno pravo.

U ostatom ovo je samo početak; naš narod nije ovdje, da ne smije hodati po svojem tlu kao i Talijani i Niemci; i nješto pripada Puli koliko i drugima, pak će to i silom pokazati ako mu ne bude dopusteno milom. Za volju par talijanskih mladića provokatera i razbijajuća naš narod neće priguniti siju, da ga sa svih strana mlate. Ako je Šefu policije u Puli ravnalom mjestni list kamore, koji živi od laži i hukta talijansku masu, tad ćemo mi znati dolično odgovoriti i u buduće vlasti se.

Našem narodu pak počućujemo, da i iz te skupštine nauči, gdje mu je neprijatelj prijatelj jedini nam je u našoj svijesti i sliči i po tome i jakosti!

Iz carevinskog vjeća.

U Bedu dne 20. decembra 1911.

Poslednja dva dana razpravljano je u carevinskem vjeću više predloga i osnova nego li je to inače slučaj za 15—20 dana. Vlada il njezine stranke puštaju često na vlas nekoje skupljive stvari pred sami zaključak carevinskog vjeća jer poznavaju ljudske slabote, da naime svatko kuci želi i da negleda nitko na lako kano obično. Tako biva kad i za božićne, uakrsne blagdane te prije velikih ljetnih praznika.

Dne 19. svršila je zastupnička kuća na najređeg nemara prvo čitanje poreznih predloga. Te je odlučno pobijao češki radikalac zast. Kalina, izlječu kako se ti predlozi protive zemaljskoj autonomiji.

Niemac Funk odušudio je postojeći porezni sustav, koji traži žrtve i od onoga, koji je do gela zadužen.

Češki radikal zastupnik Fresl govoriti proti povišenju poreza na pivo i rakiju, jer bi to palo na pleća siromašnim slojevima putušta.

Zast. László roča, da je i on proti novim porezima, ali tada moramo i vlasti poslati na mira sa raznim zahtjevima, koje nam nemate ispuniti bez novih poreza.

U raspravi uzele jošte rječ nekoji za-stupnici za il proti, te posto su govorili glavni govorci i Hudec i Rosner upućeni je osnova finansijskog odbora.

Iza toga prihvaćene su na brzu ruku razna izvišća i predlozi raznih odbora kao: odbora proti skupoći, naime: izvješće o povećanju gospodarske proizvodnje, po kojem bi vlasti imala bolje poduprijeti poljoprivredu, a osobito stočarstvo; izvješće o pribavi stanova, po kojem bi vlasti moralu doprinjeti još dva milijuna kruna zakladi za pribavu stanova i (zakonska osnova) oprostiti od pristojbine i poreza koristna gradjevna društva; izvješće o oskudnici kućama za željezničke radnike, po kojem bi vlasti imala još ove zime početi graditi te kuće, kao što i nove potrebite vlasti, neka se radnici pomognu, itd. Zakonska osnova o oprostu pristojbine i poreza koristnih gradjevnih društava primljena je i u trećem čitanju.

Za rednjeno rječka na sjeveru države.

Pri koncu sjednice vlast je prikazala zakonsku osnovu, kojom se popunjuje zakon 1. lipnja 1911. o uređenju sjevernih rieka. Po ovoj zakonskoj osnovi država će kroz nekoliko godina potrositi za uređenje rieka i brodovih kanala: u Českoj 155 milijuna kruna, u Moravskoj 76, u Dolnjoj Austriji 66, u Šlezkoj 16, u Galiciji 125.

Zadnja sjednica (20. 12.)

U današnjoj sjednici radio se je također par. Poslije neznačne razprave primljeno je najprije izvješće odborovo o poboljšanju stanja državnih radoika i namjestenika državnih na pogodbu, izm. onih koji su namješteni kod poste i telefona. Referent Stumpf kaže, da je vlast za sve ove opredjeli dva milijuna i po kruna, ali da je to malo, te se nuda većoj svoti po izvješće odbora za namještenike. — Izvješće je primljeno mal ne jednoglasno.

Nadje primljena su, neka s neznačnom, a neka bez razprave: a) izvješće socijalno-političkoga odbora o promjeni zakona 21. lipnja 1884. gde zapošljavanje djece i žena u rudnicima; b) izvješće pravnickog odbora; c) o produženju zakona 30. kolovoza 1891. gdele konsularne sudbenosti; d) o konsularnom ugovoru sa Srbijom i Bugarskom; e) o uporabi pretićaka sirotinskih zajedničkih blagajna; f) izvješće željezničkog odbora o obraćunu nekih lokalnih željeznic.

Predlozi za ublaženje bledo.

Predsjednik odbora zast. Soukup je za tim predložio, da se prešim putem povede razprava premaši predloga o oskudici. Izvještaj Fissithaler preporučuje da se dve predloge — ima ih 208 — uvaži i dodje u pomoć stradajućem putništvu. Posto su sasvim nakratko govorili Bradač i Roskar razprava je zatvorena. Svi su predlozi primljeni kao što je resolucija Bradačeva, da vlast dodje u pomoć sa 12 milijuna zakladi za oskudicu. Između primljenih predloga nalazi se sedam prešim predloga zast. Mandića te više predloga zast. Spindića i Laginje za ublaženje bledo u Istri.

Predsjednik Sylvester navistio je konac plodnog zasedanja, povratio je radiosnost zastupnika i nazvao im je sretne blagdane. (Živo odobravanje.)

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Silvestrova večer. U nedjelju na zadnji dan godine, priređuje naš Sokol občinu „Silvestrova večer“ uz vrlo birani program. Te zabavne „Silvestrove večeri“ poznate su našem cijen. občinstvu iz prošlih godina, gdje smo znali uz neprisiljeno veselje složno i bratski dočekati novu godinu i osviću iste o pô noći stiskati si hrvatske desnice sa vrućim i iskrenim željama k novoj godini. Tako ćemo se i ove godine sakupiti te večeri u Narodnom Domu, da pozdravimo nastajnu novu godinu 1912. sa najboljim željama i zavjetom, da ćemo još žiljavje nastaviti u budućoj godini borbu za naša sloboda na prava, osobito baš sada, nakon ljute Božićnice i uvredljivog nasrata na naš narodni obstanak sa strane talijanske katorje i austrijske cesarsko-kraljevske vlasti počinjenome time, što nas jedni i drugi složno prieče u našem kulturnom razvitu krateći za naš vlastiti novac škole u našem jeziku.

Tu borbu pak ćemo provadjeti najljepše, kad se budemo sto česće sakupljali i rietju i djelom zacičljivali ljute rane, što nam ih zadavaju neprijatelji.

Božićnica hrvatskih škola u Puli. Dne 20. o. m. obdržavala je učeća mladež hrvatskih pučkih škola u Puli Božićnicu. Cijeli obsežni program bio je izveden preko svakog očekivanja, što služi na čast svem učiteljskom osoblju a ujedno zadovoljstvija na trudu i maru što ga ulažu oko uzgoja naše mlađeži na svakom polju.

Ove godine s pohvalom ističemo, da je bilo djeti za Božićnicu podiglieno obilno darova u vrijednosti od preko 1200 kruna, što su je sabrane naše pozdrivne gospodje i gospodjice, kojima dostoјno stoji uz hrvatski vredni i čestiti rodoljub g. Niko vitez Mardišić, predsjednik ovdješnje podružnice Družbe. Oo je, a da nezna ljevice što je učinila desnica, i ove godine otro "mnogu suzu našoj sirotinji. Bog pozivi sve na uhar našeg pomladka!"

Kamora i u sakristiji. Prije nekoliko dana imala se je u Puli obdržati skupština svećenika puljskog dekanata, redovita desetgodišnja korona. Dekan Gut nije radi bolesti mogao predsjediti skupštini pa je svojim zamjenikom imenovan zapovjednik Pavana. Ovaj je iz obzira prama starijemu htio da ustupi predsjedništvo kanoniku Saveriu. Prisutni svećenici Hrvati nisu bili sporazumni da skupštini pred sjeda kan. Saveri, jer da on, na poznavajući hrvatskog jezika, ne će biti u stanju da razumije svećenike, koji budu govorili hrvatskim jezikom. Na ovu posve razumno, naravnu i pravednu primjetbu, uzvrpoljise se popovi talijani te na kraju konca izdješi iz dvorane i otidose.

Postupak tih latinskih popova, koji su od Grgura vinskog uvijek jednaki i koji, mjesto da sljedeći nauk Kristov daju primjer ljubavi, snošljivosti i jednakosti, postupaju prama našem narodu na vlas jednako kao što postupaju njihova braća framsonske dijake (Bennati, Bartoli i druzina), - nepravedan je, nekršćanski je, izrazovan je i štelan vjeri.

Po propisima kanonskim jezik razpravljanja na dekanatnim skupštinsama imao bi biti latinski. Ako već gospoda vole, jer im je lakše, govoriti živim jezicima, zasto taj jezik ima biti samo talijanski, kad je ovaj dekanat sastavljen u velikoj većini od hrvatskog pučanstva? Za što ne smije hrvatski svećenik svojim jezikom govoriti kad ta ista gospoda propovijedaju, da svijet jezici hvale Gospodina? Ako se neki od njih izgovaraju, da ne poznaju našeg jezika, to ih taj dokaz njihova neznanja ne može nikako ovlastiti, da se prkosno i izazovno ponaru prama jeziku većine zemlje,

nego ih može samo potaknuti, da zamolje svoje drugove Hrvate, da se, iz kolegjalne susretljivosti posluže latinskim ili talijanskim jezikom ako ga poznaju.

Na ovim stvarnim razlozima moglo bi i ostati, da nije po srijedi nešto, što dogodjuje, da su ti latinski popovi žučljivi i strastveni neprijatelji našeg jezika i naroda. Dogadjaj, koji smo propisali, zbio se je medju svećenicima te je samo njima bio poznat. Nije prošao ni dan kad ti o cijeloj stvari izloži komentirano, onako po njihovu komentirano izvješće u glasilu puljske kamore, u listiću, što je plaćen da brani lupte svojih gospodara. Taj listić, koji svaki dan intelektualno zaglupljuje a moralno truje ovdješnje naše gradjanstvo, koji grdi i vjeru i svećenstvo, taj listić je et postao fonograf nekih kristovih svećenika puljskog kaptola. Bene et aedicantem!

Glasilo uglasnjivih lukepa i falsifikatora je krovopija narodnih izrabljuje ovu zgodu da se po običaju obori na popa Janka, svećenika uzornog života, koji je kriv, što je živ, sto je hrvatski sin i što je kao takav htio da na skupštini govori svojim jezikom, i što u opće njegovo službovanje u Puli omogućuje onim 15 tisuću puljskih Hrvata da čuju službu božju u svom jeziku. Za to glasilo framasona pozivlje u pomoć biskupa Flappa, da svećenika Janka iz ove župe ukloni.

Polako, prijava lacmane. Danas ti poručujemo sami, da će prije iz Pule otici sva tvoja nečista svojta i vas tvoj lukepsi rođegli se pop Janko. To možeš javiti i tvojim prijateljima u kaptolu pa, ako hoćeš i biskupu Flappu.

Liferantima mlijeka za Pulu. Primanju iz grada: Iz Roča, Rodika i okolnih krajeva mnogo naših ljudi malih posjednika salje danonice znatne kolikoće mlijeka u Pulu preprodavačima, koji grad obskrbljivaju. Preprodavači su obično kojekakvi špekulantи.

Mislim, da nema liferanta, koji nije bio oštećen i koji nije bio prisiljen sudbeno se naganjati sa preprodavačima. Postojeći ovaj posticipatno, odbijuju po mlijetu volji od cijene veliki dio, kadak čak polovicu iznosa za mlijeko, koje im je bilo pokvareno stiglo. Osobito se rado bavaju tvrdnje, da je njihova klijentela naša mlijeko pokvareno te im ga onda nije htjela platiti.

Hajde ti zovi cijelu tu klijentelu kao svjedoke i daj mi ti te domaćice, koje će posjeli toliko mjeseci potvrditi ili zanicati da im je baš toga i toga dana mlijeko bilo pokvareno. Ili ovog se već vidi, koliko to donosi zanoveti, dangube i troška i ne govoreći o tom, da će one stanovite domaćice već radi svog interesa lakše potvrditi što veli preprodavač nego li liferant i bez obzira na pitanje je li preprodavač bio kriv pokvarenju mlijeka.

Do takvih zapletenih i dugotrajnih pravda dolazi, jer ili liferanti ne imaju nikakve pogodbe ili se jednostavno obvezuju da će primat natrag mlijeku ili odbijat vrednost mlijeka što bude pokvareno.

Za to aranjujemo sve liferante mlijeka iz nutarne Istre neka najbolje pismeno (listom od kojeg neka zadrže prepis) ustanove uvjete pogodbe. Ti bi uvjeti, koji bi se onda ulvrdili kao stalni običaj, imali biti ovi:

Liferant se obvezuje primiti uazad i odbiti vrijednost od mlijeka što stigne pokvarenju na staciju u Pulu, ako i u koliko mu to mlijeko bude odmah povraćeno. Na staciji bude mlijeko uvek pregledano od zivežnih komesara. Ako je preprodavač pridignuo mlijeko na staciji, liferant ne odgovara više za nj.

Liferanti neka ne ugovore konvencionalne kazne, jer obično je preprodavač bez imanja pa će se teško naplatiti, ako ne obdrži pogodbu, dočim je preprodavač na njih siguran.

U pogodbi neka je klauzula da je liferant vlastan obustaviti siljanje mlijeka,

ako mu ne bude podmirena cijena do osmog dana slijedećeg mjeseca. Inace se dogodi, da preprodavač ne plaća a liferant je ipak dužan platiti mlijeko kroz cijelo vrijeme pogodbe. — Covjek od za-kona.

Kadi božićnih blagdana, slobodnih kojih su slagari u tiskari počeli raditi tek jučer, izdali smo današnji broj u ograničenom formatu, radi čega je moralno izostati za ovaj broj i više dopisa, što neka naši vrlo cijenjeni dopisnici i predplatnici blagohotno uvaže. Nadoknadit ćemo i jedno i drugo nastajajući brojevima.

Sjetite se prigodom nove god. DRUŽBE SV. ĆIRILA I METODA ZA ISTRU.

Krčki kotar:

Skupština Austro-Hrvatskog parobrodarskog društva. Dne 18. o. m. obdržavala se je u Omilju izvanredna glavna skupština dionice Austro-hrvatskoga parobrodarskog društva na dionice u Puntu, te na istoj zaključeno jednoglasno, da se imade preuzeći parobrod „Dinko Vitez“ od Krčkog parobrodarskog društva, i sklopiti sa Vladom ugovor za podržavanje redovite pruge između Vrbnika-Sv. Marka, Štua i Crikvenice. Zatu pruga imade se nabaviti jednu prikladnu ladju na motor, a pruga biti će dnevna, a osim toga svakog tjedna biti će ta pruga produljena do Rijeke, da tako mogu otečani imati direktnu vezu između Vrbnika-Sv. Marka, Štua sa Rijekom.

Ujedno je zaključeno, da buduć Vlada želi, da se od dobitka godine 1910 dodjeli iznos od K 15.613.23 posebnom fondu za osiguranje parobroda, s toga da se isplati kao dividenda za godinu 1909 samo 1%, a za godinu 1910 2%, posto, a kako je to bilo zaključeno na zadnjoj skupštini. Stoga počinje od 1. siječnja 1912. jesu plativi kuponi dionica Austro-Hrvatskog društva i to kupon br. 1 sa K — 75 a kupon br. 2 sa K 1.25.

Glavnoj skupštini prisustvovao je sa strane pomorske vlade g. Luxardo c. k. lučki podkapetan iz Malog Lošinja.

Voloski kotar:

Božićnica u Lovranu Dne 21. o. m. djecu hrv. pučke škole i djecu zabavista u Lovranu priredili su Božićno drvce, sa pjevanjem, deklamacijama i predstavom. To je bilo tako lijepo i krasno da se ne mogu naći riječi za to pohvaliti, kako je sve uspjelo najljepše.

Za to se najljepše zahvaljujemo veleć. g. župniku na hepmu govoru, gdjici Ivki pl. Sajević, učiteljici zabavista, g. ravnatelju pučke škole g. Zecu i učitelju Matu Jelenčiću, za trud što su se potrudili da načute djecu pjevati, deklamirati i predstavljati. Ljepa hvala plemenitom gospodnjima i gospodnjicama, kojima su po kisi i ručkom vremenu isle od kuće do kuće sabirati novčići na novčići da što ljepše i bogatije uredi Božićno drvce sa darovima našoj hrvatskoj djeci, kao također ljepa hvala svima, koji su budi što darovali za Božićno drvo.

Treba jesti posebice pohvaliti svu djecu, koja su pjevala, deklamirala i predstavljala, jer je svaki svoj ulogu izvršio na obično zadovoljstvo.

Iz Voloskoga nam piše: Kad su dana 18. o. m. poslike podno nožile mljekurice iz Kastavštine mlijeko na Volosko i u Operiju opazile su, da se nedaleko od općinskog „Lazaret“ ponad nove jubilarne ceste nalazi jedan gospodin sa gospodnjem odnosno gdje gospodin sjedi gospodinu na koljenima. Posto je mljekaricama izgledalo sumnivo, što ta gospoda traže na onome golemom kamenu i zabitnom krajtu,

podjese bliže, da ih promotre. No kad im se približe, opazile, da su obojica mrtvi: ona je bila proserdlana kuglom iz samokresa u slijepodoci, a on u nebo. Mlijekarice su zatim odmah obavijestile o tome redarstvo, koje se s mjesto podalo na licu mjesta. Došla je zatim i komisija, te se ustanovilo, da su nesretnici mrtvi već 7 dana. Svaki je od nesretnika imao oko 24 godine. Po papirima, koje se našlo u njih, dalo se zaključiti, da se on zove Kaiser Ljudevit, rodom iz Beča, a ona Martha Liepe, iz Berlina. Pisma ne pustile nikakova, osim da žele biti u istome grobu zakopani, u slučaju da ih se nadje. Za uzrok samoubojstva se ne zna. Obojica su zakopani na voloskom groblju dne 19. prosinca o. g.

Koparski kotar:

Iz Draguća. Majstori u masanju tabli. Gdje drugdje su ti majstori nego u Draguću? Koliko je puta već pisala „N. Slo-ga“ o njihovim noćnim djelima, a oni još neće da se opamete! Pred kratko vrijeme došao način od c. k. finacijalnog nadzorništva iz Kopra, da se moraju izvjesiti na trafikama dvojezične table (prije su bile samo talijanski natpisi). Vlasnici prodaju duhan, da udovolje nalogu, postaviše dvojezične table, jedan dapače i s njemačkim napisom (za koga u Draguću, ne znamo!). Na čitanici bila je također hrvatska tabla. Ti hrvatski napisi boli su u oči ovdješnje odpadnike! Bojali se da bi s tolikim hrvatskim napisima Draguć izgubio svoj talijanski značaj, a pokazao se previše hrvatskim. I oni zamazale table s hrvatskim napisom, osim one c. k. oružničke postaje. A znate što ti lošovi govore? — Da to utinje sami Hrvati. Pitamo ih, tko je blatio i mazao kuće prije, dok se nisu nekoji p. čeli priznati Hrvatima. Jadnici! Pamet, pamet u glavu! Ali da, tada ne bi bili više talijani pred vanjskim svijetom (mi ih i onako poznajemo što su).

Na Martiniju u Draguću na predlog g. Ivana Defara, vrlog rodoljuba iz Tinjana, sabralo se za „Narodnu čitaonicu“ u Draguću 9 K 60 h., g. Ivan Ančić trgovac iz Pazina, darovao 2 K za „Družbu sv. Ćirila i Metoda“. Živio predlagatelj, živili darovatelji, osobito g. Tonković upr. zupne iz Račica, koji se najviše iskazao.

Iz Buzeta. Nu napokon je c. k. financa uhnvatila krčmaru Jakoba Počekaj s velikim kontrabantom vina; žalibog je kasno, jer je bila oštećena država, pokrajina, ceste i općina, od koga je samo Jakob punio svoj džep.

Kako neki kažu, da nije platio Jakob do sada dacijsku niti jednu trećinu prama krčmaru svedu, a vina je više neg pet puta toliko potrosio, jer onamo je refugium kojekavkih pogibeljnih stvorova.

Nije hotio primiti pred nekoliko godina kršćanu ženu iz Dana niti u kuću, koja je porodila na ceste, nit neće da primi u svoju štalu nikogega konja izuzam poštarske, a znate zašto, jer je u stali imao kontraband.

Jakob — reci mu da ti ne reče — uvjek je hukao finanču, da drugi pošteni ljudi prave kontraband, pripravljaju je jamu htijuci druge nedutne ljudi baciti je u nju sam pao!

Jeli će mu se što dogoditi? ništa, jer je rinegat svoga roda, a takove zakriti će svi, bilo to jur na stelu državi, provinciji i općini itd. Da bi vlasti bila kakova bi moralna bit na korist države i samih ljudi, morale bi mi koncesiju oduzeti, jer koliko je on do sada ostetio državu i provinciju i t. d. a koliki zapiju sve što zaslužuje u njegovoj krčmi, koja so tako reku nekada zatvara.

Da bi bili pametni nati ljudi, nebi imali niti stupiti u kuću, kad bi znali računat da Jakob pripomate sa njemu sličnim

njegovom djecom, koju salje u talijansku školu, jednu stetu općini preko 1500 kruna, jer da nisu njegova i nekojih podobnih mu rinegata djece, nebi talijani u Buzetu imali djece niti za jednu učiteljsku šilu, tako pomoći i njegove djece, mora općina plaćati više jednu učiteljsku šilu i stanariu isto, što stoji na teret općine preko 1500 kruna na godinu. Za to imaju talijani u Buzetu pijat potepljene ministre kano gladuhoma, koju plaćamo sloban svi radi takovih rinegata svoga roda; sram ih bilo!

Jeli će c. kr. finacijalne oblasti pustiti, da i na dalje vozi postu Matijo poštin, koji je kako kaže pomagao činiti kontraband Jakobu Počeku? Sigurno će, jer je i on Pazinčan Krbač rinegat svoga roda, kako je bosanska rječ „sto puta gori putica od turčina“.

Nu ako budemo vidili, da ovo ništa ne koristi, da i drže oblasti u c. kr. službi i nadalje ljudi, koji čine samo škodu državi i drugim, drugamo ćemo se pritužiti proti Jakobovi oštariji i proti pomagajućem kontrabandu.

Razne primorske vesti.

K novoj godini. Svim našim vrlo cijenjenim predplatnicima i dopisnicima želimo sretnu novu godinu!

Dogovori rudi saziva istarskog sabora. U petak sastali su se kod namještajstva u Trstu odaslanici hrvatsko-slovenskog kluba te oni talijanskog kluba na istarskom saboru — radi dogovora u pitanju saziva istarskog sabora. Sastanku predsjedao je sam namještaj. Dogovori su prekinuti te će se nastaviti dne 30. o. m. Nedodje li do sporazumjenja neće biti sazvan istarski sabor početkom godine.

Hrvatsko društvo Strossmayer u Trstu obdržavati će konstituirajuću glavnu skupštinu u subotu dne 30. o. m. u 8 i pol sati na večer u prostorijama Šišćanskog Škola u Narodnom Dому na koju se svi dosad prijavljeni članovi kao i Hrvati i drugi slaveni koji kano k istomu društvu pristupiti najujudnije pozivaju.

*Dnevni red: 1. Pozdrav privremenog predsjednika. 2. Izvješće promicateljnog odbora o dosadanju radu. 3. Izbor predsjednika te ostalih članova odbora. 4. Eventualna.

Odkup od čestitana. G. M. Mandić zastupnik u Trstu odkupio se je od čestitana za božićne blagdane i povodom promjene godine time, što je predao „Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru“ (područnica Trst) K 5 „Djäckom podpornom Društvu u Pazinu“ K 5 i „Bratovšćini hrvatskih ljudi u Istri“ sa sjedištem u Kastvu K 5.

Državno uzor-gospodarstvo u Pazinu primu se 15. siječnja 1912 osam radničkih učenika u dobi od 16–30 godina, i to za vrijeme od 11 mjeseci. Tko želi biti primljen, neka uloži nebiljevovanu molbicu na upraviteljstvo tog gospodarstva najkasnije do 5 siječnja 1912.

Svim našim velecijenjenim mušterijama

želi

Sretnu novu godinu
Tiskara, kojigovežnica i papirnica
Laginja i drug
Pula, ulica Giulia I.

E 263/11

5

Dražbeni izrok.

Biće dne 29./x. 1912. u 11 sati prije podne kod dole naznačenoga suda u sobi br. 7 dražba: č. egr. 1551 kuća č. 157 i dvorište č. 28382 pašnjak č. 2842 vrt ulike č. 27475 orače t. 6. č. 28352 orače t. II. Ul. 242 Poljica s priborom što sastoji od jedue štale sagradjene na č. 28415.

Nekretoine, što se stavljaju na dražbu procjenjene su na K 20615 s priborom Majmanu ponuda izosni K 2250—

Ispod ovog iznosa ne prodaje se.

Dražbeni uvjeti s tim odobreni i ispravne što se odnose na nekretnine (izvadak zemljišnika, hipotečki, izvadak katastra, zapisići o procjeni i t. d.) mogu se razgledati kod dolje naznačenoga suda za uređenoj sati u sobi br. 6.

Prava, što bi dražbu učinila nedopustljivom, imaju se prijaviti sudu najkasnije na dražbenom ročistu, prije nego li započne dražba, jer inače ta prava neće se više moći isticati u pogledu iste nekretnine.

Lica za koja su sada osnovana ili će se tekom dražbenog postupka osnovati prava ili tereti na nekretninama, a koja ne stanuju u području dolje naznačenog suda ili nijesu naznačila kakva punomoć nikanastanjenc u mjestu suda, obznačiće se o daljim zgodama dražbenog postupka samo oglasom, što će se na sudu pribiti.

Utapanje dražbenog ročista ima se zabilježiti u teretovnici uložka za nekretnine što se stavljaju na dražbu.

C. kr. kot. sud odio II.
Krk, dne 9. decembra 1911.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica . .

Jeftino česko perje za postelje.

1 kilo sivo čihano K 2, bolje K 2,10, polubielo K 3,60, prima, rukuhice K 6, našinje K 7,20, najbolja vris K 8,40, rukuhice sive K 6, biele K 12, našinje prsne rukuhice K 14,40. Gotovo postele iz gustog crvenog jutra, 1 tukan 180 x 110 cm po K 10, 14, 15, 16, 17, 180 x 140 cm po K 13, 15, 16, 17; 1 vanjski 212 x 100 cm po K 11, 13, 14, 15; 1 vankapa 80 x 50 cm po K 11, 13, 14, 15; 20 x 70 cm po K 4,30, 5,6; trukomadni kramci u strune 22 x 1 postelj K 27, bolji K 33. Razatite franko porezom od K 10 napred. Dozvoljena premjena, ake se ne raspada, vrata se novac. Uzeti i cienici badava.

Artur Wollner, Lobeš, 259
kod Plznja (Česka).

Br. 1102.

Raspis jeftimbe.

Za izgradnju nove školske zgrade u STAROJ BASKI raspisuje se orione javna jeftimba, koja će se držati u občinskom uredu u Baski, dne 4. siječnja 1912. od 10 sati pred podne do podne

Proračunana cijena iznosi 14.000 K.— Jamčevina iznosi 10%, od proračunane cijene.

Pismene ponude, po propisu biljegovane i popraćene jamčevinom 10% od proračunane cijene te posve dobro započaćene, primati će podpisano najkasnije do podne gore navedenog dana.

Dražba ako bude ponuditelja moći će se produljiti do 1/2 sata poslije podne.

Pismene će se ponude otvoriti tek na svršetku dražbe.

Općinski si odbor pridržaje pravo, da primi kao poduzetnika onoga, čiju ponudu bude smatrati najpovoljnijom.

Nacrti, trebovnik i drugi uvjeti poduzeća stoje svakome na slobodan uvid u občinskom uredu u Baski za uređenoj sati.

Općinsko poglavarstvo
BAŠKA, dne 11. prosinca 1911.

Načelnik: B. Kaftanić v. r.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Petrinjica Via Sissone 14.

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.

Poslužba brza i točna.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u

tiskari **Laginja i drug.** u Puli
ulica Giulia 1.

na cijenu od 2 do 10 para.

Konfekcije

za gospodu, gospodje i djecu

Ignazio Steiner

GORICA   PULA   TRST

PIAZZA FORO

Prigodna rasprodaja za Božić
u svim razdjelima
uz vrlo jeftine cijene.

Seljački posjed u občini Lovran, srednje veličine sa kutom, vinogradom i sumom prodaje se uz povoljnu cijenu.

Pohrbe informacije mogu se dobiti u pisarni Dr. K. Janežica i Dr. I. Pošteca u Voloskom.

Uložne knjižice za „PETLICU“ mogu se dobiti u tiskari Laginja i dr., Pula.

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAVTE POSVUDA
:: NASE IGRAČE KARTE ::

PRIMORKA

PRODAJU SE U PAZINU U KNJIŽI
ŽARI IVANA NOVAKA.

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovila brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odlazak iz Trsta:

I. pruga za putnike **Trst-New-York**, tičuć: Patras, Palermo, Alžir* (Almeria*)

II. pruga za putnike **Trst-Buenos-Aires**, tičuć: Split*, Gruž*, parob.: **Laura** . . . 31. decembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane sveta.

Preuzimlje izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzjavom bez žica.

Za upute обратити se na glavnog zastupnika za sredozemlju I. Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 2, II. (brzjavci: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

* uvjetno.

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišano 2 K; bolje 2-40 K; prva vrat poluvjetlo 2-80 K; biele 4 K; biele, pahuljasto 5-10 K; 1 kg **najfinije**, kao snijek biele, očišano 5-40 K, 8 K; 1 kg pahuljice, sivo 6 K, 7 K; biele fine 10 K; **najfinije** prase pahuljice 12 K.

Kod maručbe od 5 kruna franko.

Gotovi kreveti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga, **1 pokrivač**, 180 cm dug, 116 cm širok, sa **2 jastukom**, svaki 80 cm dug, 68 cm širok, napunjeno s novim, svim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polo pahuljice 20 K, pahuljice 24 K; pojedini pokrivači od 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 8, 9-50 i 4 K. Razmješte se potrećem potom od 12 K franka. Robe se zamjenjuje ili uzmije natrag franko; ako se ne dopade vraća se novac. — Clientel badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

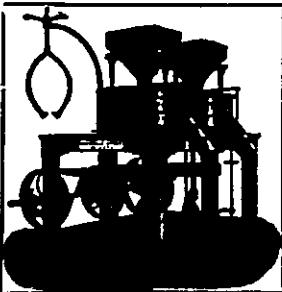
Jedino pravi sa zelenom duvnjom lečivo zaštita mukra.

Thierry's Balsam
Zaštitno mukro za vrat i grlo.
Svako palvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavaravajućom markom progoni se kazeno po судu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljevitko kod svih bolesti organa dihalja, kašla, izbacivanja, promučlosti, katara grla, probrojke, bolesti pluća, specijalno kod influenze, bolesti želudca, opala, jetara i sleneze, pomakanja stolice, zubobolje i ušnih bolesti, trganje zglobova, opeljina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 velj. posebna boca K 5-60

Thierry-eva centifolijska mast

sigurna i stalna ljevitog djelovanja kod rana, otekline, ozlede, upala, abscosa, odstrađuje sva strana telesa, ljevitko kod svih bolesti organa dihalja, kašla, izbacivanja, promučlosti, katara grla, probrojke, bolesti pluća, specijalno kod influenze, bolesti želudca, opala, jetara i sleneze, pomakanja stolice, zubobolje i ušnih bolesti, trganje zglobova, opeljina, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 velj. posebna boca K 5-60

Izvor: Ljekarna „X. Anglia“ Švarz* A. THIERRY-a u PREGRADU, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarni drogerijama.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVNI

uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradi i najefтинije izradjeni, priredjeni za svaku tlu.

Mnoga poduzeća po nama uredjena
u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev badava i bez poštarine od
tehničke poslovnice

EMANUEL KRAUS,

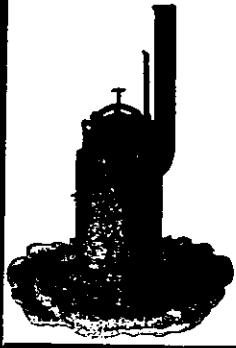
TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtne i industrijalna poduzeća.

Dopravljanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu
su najbolji!

Novi popravljeni sustav!

Čvrsta izrada podpunoma iz ko-
vanoga željeza i željezne ploče!

Treba se čuvati od jeftinijih i lošijih pa-
tovina iz ilevanog željeza!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

Dionička zadružna Alfa Separator, Beč XII/3.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućstva, zrcala, slika itd.

Nemogući u ovo kratko vrieme rasprodati svu zalihu pokućstva, prenesli smo naše skladište pokućstva, zrcala, slika itd. u VIA KANDLER br. 26. Javljajući to vrlo post. občinstvu zahtijevamo na susretljivosti i podpori kroz 44 godine, te se preporučamo i nadajmo naklonosti i dosada noj susretljivosti občavajući poslužiti post. občinstvo u gradu i pokrajini sa svom točnošću dobrom i solidnom robom te umjerenim cienama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravnistvo na Rieci, Riva Cri-
stoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. novembra 1911. do opoziva.

Pruga: Punat-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Od.	Svaki dan
prije podne			po podne	
5.45	odl.	V PUNAT . . .	dol. 4.50	
6.—	dol.	Krk . . .	dol. 4.85	
6.10	odl.	" . . .	dol. 4.95	
7.—	dol.	Glavotok . . .	dol. 8.40	
7.05	odl.	" . . .	dol. 8.85	
7.35	odl.	Malinska . . .	dol. 9.05	
7.45	odl.	" . . .	dol. 2.55	
8.30	dol.	Omišalj . . .	dol. 2.10	
8.85	odl.	" . . .	dol. 2.—	
9.30	dol.	V RIJEKA . . .	dol. 12.55	

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjveli i Rab

Svaki Nedjelja	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Od.	Svaki Nedjelja
prije podne			po podne	
7.20	odl.	V RIJEKA . . .	dol. 8.25	
7.55	dol.	Opatija . . .	dol. 8.—	
8.05	dol.	" . . .	dol. 7.50	
8.20	dol.	Lovran . . .	dol. 7.35	
1.—	dol.	LOŠINVELI . . .	dol. 7.25	
1.30	dol.	" . . .	dol. —	
8.15	dol.	Rab . . .	dol. 3.45	

Uvjeto pristajanje u Malomodinu luka sv. Martin.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Cetvrtak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Od.	Svaki Cetvrtak
prije podne			po podne	
7.35	odl.	V Rijeka . . .	dol. 7.20	
8.10	dol.	Opatija . . .	dol. 6.45	
8.20	dol.	" . . .	dol. 6.35	
8.35	dol.	Lovran . . .	dol. 6.90	
8.40	dol.	" . . .	dol. 6.10	
12.30	dol.	Rab . . .	dol. 2.90	

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Petak Utorka	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Od.	Srijeda Subota
prije podne			po podne	
6.35	odl.	V RIJEKA . . .	dol. 5.—	
7.10	dol.	Opatija . . .	dol. 4.25	
7.20	dol.	" . . .	dol. 4.15	
8.40	dol.	Beli . . .	dol. 2.55	
8.50	dol.	" . . .	dol. 2.45	
9.40	dol.	Merag . . .	dol. 1.55	
9.50	dol.	" . . .	dol. 1.45	
10.20	dol.	Krk . . .	dol. 1.05	
10.30	dol.	" . . .	dol. 12.55	
12.—	dol.	Balkanova . . .	dol. 11.55	
12.20	dol.	Rab . . .	dol. 11.15	
2.40	dol.	" . . .	dol. 9.25	
3.05	dol.	Lan . . .	dol. 9.15	
3.10	dol.	" . . .	dol. 8.60	
4.20	dol.	Veli Lošinj . . .	dol. 8.40	
4.30	dol.	" . . .	dol. 7.15	
4.40	dol.	Mali Lošinj . . .	dol. 7.65	
4.50	dol.	" . . .	dol. 6.55	
5.40	dol.	NEREZINE . . .	dol. 6.45	

* Luka sv. Martin.
Uvjeto pristajanje u Puntu i Loparu.